

Wymagania edukacyjne z języka polskiego – klasa V

Opracowano na podstawie podstawy programowej kształcenia ogólnego oraz programu nauczania „Nowe słowa na start!” program nauczania języka polskiego w kl. 4-8 szkoły podstawowej wydawnictwa Nowa Era dla klasy 5 szkoły podstawowej.

Obszar	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Kształcenie literackie i kulturowe	Uczeń: - rozpoznaje podstawowe elementy świata przedstawionego w utworze literackim: bohaterów, wydarzenia, czas i miejsce akcji; - wymienia podstawowe informacje dotyczące przeczytanego tekstu; - rozpoznaje wybrane gatunki literackie, m.in. baśń, legendę, mit, bajkę, opowiadanie, powieść; - odtwarza podstawowe wydarzenia w	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz: - omawia świat przedstawiony utworu: odtwarza kolejność wydarzeń, wskazuje bohaterów głównych i drugoplanowych oraz określa ich cechy; - rozpoznaje fikcję literacką, elementy realistyczne i fantastyczne; - określa temat i główną myśl utworu; - rozpoznaje podstawowe środki stylistyczne: epitet, porównanie,	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz: - analizuje elementy budowy utworu, określa funkcję tytułu, punktu kulminacyjnego, narracji i dialogu; - charakteryzuje bohaterów literackich, określa ich postawy i wartości. - omawia problematykę utworów oraz uzasadnia własne opinie dotyczące wydarzeń	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz: - samodzielnie interpretuje utwory literackie, wyjaśnia znaczenia dosłowne i przenośne; - określa wartości przedstawione w tekstach; - porównuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi doświadczeniami - posługuje się terminologią literacką i uzasadnia własne stanowisko.	Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz: - twórczo interpretuje teksty literackie i kulturowe; - dostrzega różnorodne znaczenia utworów oraz związki literatury z kulturą i doświadczeniem człowieka; - samodzielnie formułuje pogłębione opinie, wykorzystuje wiedzę literacką w nowych sytuacjach oraz tworzy własne interpretacje.

	porządku chronologicznym	przenośnię, uosobienie, wyraz dźwiękonaśladowczy	• i postaci, wykorzystuje znajomość lektur do interpretacji tekstów; • analizuje zależności między elementami świata przedstawionego;		
Odbiór tekstów nieliterackich i medialnych	Uczeń: • rozpoznaje podstawowe typy tekstów: informacyjny, reklamowy, literacki; • wyszukuje informacje podane wprost; • określa temat tekstu; • wybiera informacje wskazane w poleceniu; • rozpoznaje elementy charakterystyczne	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz: • określa główną myśl tekstu; • odróżnia informacje ważne od mniej istotnych; • rozpoznaje fakty i opinie; • dostrzega podstawowe cechy komiksu, filmu, przedstawienia teatralnego i innych tekstów kultury. • porządkuje	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz: • analizuje strukturę tekstu; • rozpoznaje intencję nadawcy; • określa funkcję wybranych elementów przekazu; • omawia elementy dzieła filmowego i teatralnego: scenariusz,	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz: • świadomie odbiera różne teksty kultury; • Interpretuje ich znaczenie; • porównuje różne formy przekazu i wykorzystuje wiedzę o kulturze podczas omawiania tekstów; • rozpoznaje wiarygodne źródła informacji	Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz: • krytycznie analizuje teksty nieliterackie i medialne; • ocenia ich funkcję i sposób oddziaływania na odbiorcę; • samodzielnie interpretuje przekazy kultury i prezentuje własne wnioski; • świadomie

	dla poznanych form użytkowych; odróżnia fakt od opinii w prostych tekstach.	informacje zgodnie z ich znaczeniem dla tematu. - wskazuje argumenty i przykłady wykorzystane przez autora; - rozpoznaje podstawowe środki językowe służące przekazywaniu informacji; - porównuje informacje pochodzące z różnych źródeł;	reżyserię, grę aktorską, dekorację, muzykę, kostiumy; - wyjaśnia związek między tytułem a treścią tekstu; - określa funkcję elementów graficznych i ich wpływ na odbiór informacji.	oraz uzasadnia ich wybór; - wyjaśnia sposób oddziaływania wybranych środków językowych i graficznych na odbiorcę; - dostrzega podobieństwa i różnice między sposobami przedstawiania tego samego zagadnienia; - sprawnie wykorzystuje informacje do rozwiązywania problemów i wykonywania zadań; - formułuje trafne wnioski na podstawie zgromadzonych informacji.	korzysta z różnych źródeł informacji; dobierając je odpowiednio do celu pracy; - ocenia przydatność zgromadzonych informacji podczas rozwiązywania problemów; - odpowiedzialnie korzysta z informacji.
Kształcenie językowe	Uczeń: rozpoznaje podstawowe części	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:	Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:

	mowy i części zdania; • odróżnia części mowy odmienne i nieodmienne; • stosuje podstawowe zasady ortografii i interpunkcji; • rozpoznaje podstawowe typy wypowiedzeń; • poprawnie odmienia poznane części mowy; • odróżnia zdanie pojedyncze od złożonego i rozpoznaje równoważnik zdania; • korzysta ze słownika ortograficznego, słownika poprawnej polszczyzny, słownika wyrazów bliskoznacznych i słownika frazeologicznego.	• określa funkcje części mowy w wypowiedzeniu; • rozpoznaje podmiot, orzeczenie, dopełnienie, okolicznik, przydawkę; • rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu oraz wykorzystuje je podczas analizy wypowiedzeń; • poprawnie stosuje formy gramatyczne wyrazów w wypowiedziach ustnych i pisemnych; • wykorzystuje słowniki do rozwiązywania problemów językowych; • poprawia błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne w prostych tekstach.	• poprawnie stosuje wiedzę z zakresu gramatyki, składni i ortografii przy tworzeniu wypowiedzi pisemnej. • Rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu; • przekształca konstrukcje składniowe; • dobiera odpowiedni styl wypowiedzi do sytuacji komunikacyjne j; • przekształca zdania zgodnie z poleceniem, zachowując poprawność językową; • świadomie	• świadomie wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych tekstach. Poprawnie stosuje różnorodne konstrukcje językowe, wzbogaca słownictwo, rozpoznaje funkcje środków językowych. •sprawnie wykorzystuje wiedzę o języku podczas tworzenia i doskonalenia własnych wypowiedzi; • uzasadnia dobór zastosowanych środków językowych odpowiednio do celu wypowiedzi; • porównuje różne sposoby wyrażania tej samej treści i wybiera	• twórczo wykorzystuje możliwości języka, świadomie dobiera środki językowe do celu wypowiedzi. Sprawnie analizuje zjawiska językowe i wykorzystuje wiedzę o języku w samodzielnie tworzonych tekstach; • wyjaśnia wpływ zastosowanych środków językowych na znaczenie i odbiór wypowiedzi; • samodzielnie rozwiązuje problemy językowe, korzystając z dostępnych źródeł informacji; • wykazuje wysoką dbałość o kulturę języka oraz poprawność
--	--	--	---	--	--

			dobiera słownictwo odpowiednie do sytuacji komunikacyjnej; • stosuje poznane zasady poprawności językowej podczas redagowania tekstów; • wykorzystuje wiedzę o języku do tworzenia spójnych i poprawnych wypowiedzi.	rozwiązania najbardziej odpowiednie do sytuacji komunikacyjnej; • stosuje zróżnicowane słownictwo odpowiednie do formy wypowiedzi; • świadomie dba o poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną własnych tekstów; • wykorzystuje słowniki i inne źródła do doskonalenia własnych umiejętności językowych.	tworzonych wypowiedzi; • wykorzystuje zdobytą wiedzę językową w nowych sytuacjach komunikacyjnych i edukacyjnych.
Tworzenie wypowiedzi	Uczeń: • tworzy krótkie wypowiedzi ustne i pisemne. Redaguje podstawowe formy wypowiedzi: opowiadanie, opis, list, zaproszenie, ogłoszenie; • zachowuje	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz: • tworzy spójne wypowiedzi w poznanych formach; • redaguje opowiadanie, opis, sprawozdanie,	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz: • tworzy uporządkowane i poprawne wypowiedzi pisemne oraz ustne; • stosuje	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz: • tworzy rozbudowane wypowiedzi różnych gatunków, świadomie wykorzystuje	Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz: • tworzy oryginalne, twórcze wypowiedzi ustne i pisemne. Samodzielnie dobiera formę,

	podstawowy układ tekstu; • tworzy wypowiedzi ustne i pisemne zgodne z tematem i celem komunikacyjnym; • redaguje formy wypowiedzi przewidziane w klasie V; • zachowuje podstawowe elementy kompozycji wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, zakończenie); • przestrzega podstawowych zasad poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej; • wyraża własne zdanie w prostych wypowiedziach ustnych i pisemnych.	charakterystykę oraz krótką wypowiedź argumentacyjną. Stosuje akapity i podstawowe zasady kompozycji •redaguje wypowiedzi zgodne z cechami wymaganej formy; • zachowuje logiczny układ treści i spójność wypowiedzi; • rozwija temat zgodnie z poleceniem; • uzasadnia własne zdanie prostymi argumentami; • odwołuje się do treści poznanych lektur podczas tworzenia wypowiedzi; • dokonuje korekty własnego tekstu pod względem treści i poprawności językowej.	odpowiednią kompozycję, dobiera słownictwo do celu wypowiedzi, przedstawia argumenty i uzasadnia własne stanowisko; • tworzy spójne i uporządkowane wypowiedzi ustne oraz pisemne; • świadomie dobiera słownictwo odpowiednie do formy wypowiedzi i odbiorcy; • uzasadnia swoje stanowisko, odwołując się do treści lektur lub własnych doświadczeń; • stosuje środki językowe służące zachowaniu spójności	środki stylistyczne i językowe; • buduje wypowiedzi logiczne, spójne i dostosowane do odbiorcy; • planuje kompozycję wypowiedzi odpowiednio do jej formy i celu; • tworzy logiczne, spójne i wyczerpujące wypowiedzi; • dobiera argumenty odpowiednie do tematu i celu wypowiedzi; • wykorzystuje znajomość lektur obowiązkowych podczas redagowania własnych tekstów; • dostosowuje styl wypowiedzi do odbiorcy i sytuacji komunikacyjnej;	styl i środki językowe do celu wypowiedzi; • sprawnie argumentuje, interpretuje i prezentuje własne poglądy. •samodzielnie tworzy poprawne, spójne i przemyślane wypowiedzi ustne oraz pisemne; • sprawnie posługuje się formami wypowiedzi przewidzianymi w klasie V, stosując bogate słownictwo. • trafnie uzasadnia własne stanowisko, odwołując się do lektur oraz innych poznanych tekstów kultury; • świadomie dobiera środki językowe odpowiednie do
--	---	--	---	---	--

			tekstu; • redaguje wypowiedzi zgodne z wymaganiami kompozycyjnymi i językowymi; • samodzielnie poprawia dostrzeżone błędy we własnym tekście.		zamierzonego celu komunikacyjnego • dokonuje wnikliwej korekty własnych wypowiedzi, dbając o ich poprawność i estetykę języka; • wykorzystuje zdobyte umiejętności podczas tworzenia wypowiedzi w nowych sytuacjach komunikacyjnych
--	--	--	--	--	--

Samokształce nie	Uczeń: • sporządza krótkie notatki i zapisuje najważniejsze informacje; • korzysta z podręcznika, słowników oraz innych wskazanych źródeł informacji; • przygotowuje się do zajęć i wykonuje powierzone zadania; • przestrzega zasad bezpiecznego korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych;	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz: • wyszukuje informacje w różnych źródłach, porządkuje je i wykorzystuje podczas wykonywania zadań; • korzysta ze słowników i materiałów edukacyjnych; • samodzielnie wyszukuje informacje w różnych źródłach • wybiera informacje przydatne do wykonania zadania; • korzysta z technologii informacyjno-komunikacyjnych podczas nauki zgodnie z zasadami bezpieczeństwa;	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz: • samodzielnie gromadzi informacje, dokonuje ich wyboru i wykorzystuje je w pracy z tekstem; • rozwija umiejętność systematyczne go uczenia się; • świadomie wykorzystuje informacje pochodzące z różnych źródeł; • ocenia przydatność zgromadzonych materiałów do wykonania zadania; • samodzielnie korzysta ze słowników, encyklopedii oraz innych źródeł wiedzy;	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz: • samodzielnie zdobywa wiedzę, selekcjonuje informacje ocenia ich przydatność i prezentuje efekty swojej pracy. korzysta z różnych źródeł informacji; • planuje i organizuje własny proces uczenia się; • świadomie dobiera źródła informacji odpowiednie do celu wykonywanego zadania; • rozpoznaje wiarygodne źródła informacji i uzasadnia ich wybór;	Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz: • samodzielnie planuje rozwój własnych zainteresowań krytycznie ocenia informacje, wykorzystuje różne źródła wiedzy i twórczo prezentuje wyniki swojej pracy; • samodzielnie planuje i doskonali własny proces uczenia się; • świadomie i odpowiedzialnie korzysta z różnorodnych źródeł informacji; • łączy informacje pochodzące z różnych źródeł i wykorzystuje je podczas wykonywania nowych zadań; • formułuje samodzielne wnioski wynikające z
-----------------------------	---	--	---	---	---

					własnej pracy i zdobytych doświadczeń; • wykazuje aktywną postawę w rozwijaniu zainteresowań czytelniczych; • dokonuje świadomej samooceny pracy i wskazuje sposoby jej doskonalenia;
--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--